

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๒๐/๒๕๖๕

เรื่องพิจารณาที่ ๑๘/๒๕๖๔

วันที่ ๑๑ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { ศาลปกครองกลาง ผู้ร้อง
- ผู้ถูกร้อง

เรื่อง ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๗/๒๕๕๗ เรื่อง การให้ความร่วมมือต่อการปฏิบัติงานของคณะรักษาความสงบแห่งชาติและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๓/๒๕๕๗ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๑/๒๕๕๙ เรื่อง การกำกับดูแลการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ หรือไม่

ศาลปกครองกลางส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดี (มูลนิธิศึกษาธรรมเพื่อสิ่งแวดล้อม) ในคดีหมายเลขดำที่ ๖๗/๒๕๖๐ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ข้อเท็จจริงตามหนังสือส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดีและเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

- ๒ -

มูลนิธิศึกษาธรรมเพื่อสิ่งแวดล้อม ผู้ฟ้องคดี ยื่นฟ้องคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต่อศาลปกครองกลางว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับใบอนุญาต ประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ เพื่อให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ สำหรับกิจการ ที่ไม่ใช่คลื่นความถี่ช่องรายการสถานีวิทยุโทรทัศน์ DMC ตั้งแต่วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบการออกอากาศของผู้ฟ้องคดีที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ในลักษณะที่มีการเรียกร้องให้ประชาชนรวมตัวเพื่อทำพิธีกรรมทางศาสนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขัดขวาง เจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นว่าการออกอากาศของผู้ฟ้องคดีมีเนื้อหาที่ขัดต่อ ข้อ ๓ (๕) ของประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๗/๒๕๕๗ เรื่อง การให้ความร่วมมือ ต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๓/๒๕๕๗ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ และคำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๑/๒๕๕๙ เรื่อง การกำกับดูแลการเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เป็นการออกอากาศรายการที่มีเนื้อหาสาระ ที่ก่อให้เกิดการล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๗ มีมติพักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการดังกล่าวของผู้ฟ้องคดี เป็นเวลา ๓๐ วัน จนถึงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๐ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นว่าพฤติการณ์การออกอากาศของผู้ฟ้องคดีที่ผ่านมามีเนื้อหา ที่ทำให้เชื่อว่าหากพ้นระยะเวลาการพักใช้ใบอนุญาตดังกล่าวแล้ว จะมีพฤติกรรมนำเสนอข่าวสารที่เป็นภัย ต่อความมั่นคงของชาติอีก ตามข้อ ๓ (๒) และ (๕) ของประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๗/๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๓/๒๕๕๗ ถือเป็นการกระทำที่ขัดต่อมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการ โทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๑/๒๕๕๙ ในข้างต้น

มีมติให้ใบอนุญาตประกอบกิจการดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีสิ้นสุดลง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลปกครองกลางเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ศาลปกครองกลางมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องในส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไว้พิจารณา เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ สิ้นสภาพและสิ้นสุดการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓

ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครองกลาง ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งว่า ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๗/๒๕๕๗ ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๓/๒๕๕๗ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๑/๒๕๕๙ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการเผยแพร่ศาสนา เป็นสื่อกลางที่นำข่าวสารและเนื้อหาสาระทุกประเภทสู่ประชาชนที่ศรัทธาศาสนาพุทธ บทบัญญัติดังกล่าวจำกัดเสรีภาพสื่อมวลชนของผู้ฟ้องคดี กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ขัดต่อหลักนิติธรรม

ศาลปกครองกลางเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งว่าประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๗/๒๕๕๗ ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๓/๒๕๕๗ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๑/๒๕๕๙ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ ซึ่งศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวบังคับแก่คดี และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัตินี้ จึงส่งคำโต้แย้งดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง

ประเด็นพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับหนังสือส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง หรือไม่ เห็นว่า ศาลปกครองกลางส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดีเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๗/๒๕๕๗ ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๓/๒๕๕๗ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๑/๒๕๕๙ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่ศาลปกครองกลางจะใช้บังคับแก่คดี เมื่อผู้ฟ้องคดีโต้แย้ง

- ๕ -

พร้อมด้วยเหตุผลว่าบทบัญญัติดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้ กรณีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง จึงมีคำสั่ง รับไว้พิจารณาวินิจฉัย

อย่างไรก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๗/๒๕๕๗ และประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๓/๒๕๕๗ ถูกยกเลิกโดยคำสั่งหัวหน้า คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๙/๒๕๖๒ จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า กรณีมีเหตุที่ศาลรัฐธรรมนูญ จะต้องพิจารณาวินิจฉัยคดีนี้ต่อไป หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนั้น บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยจะต้องมีผล ใช้บังคับอยู่ในวันที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ประกาศคณะรักษา ความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๗/๒๕๕๗ และประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๓/๒๕๕๗ ถูกยกเลิกโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๙/๒๕๖๒ และไม่มีผลใช้บังคับ ส่วนคำสั่ง หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๑/๒๕๕๙ ข้อ ๑ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้การนำเสนอ ข้อมูลข่าวสารหรือการออกรายการที่มีเนื้อหาสาระตามข้อ ๓ (๑) ถึง (๗) ของประกาศคณะรักษา ความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๗/๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๓/๒๕๕๗ เป็นการออกอากาศที่มีเนื้อหาสาระตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบ กิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อประกาศทั้งสองฉบับดังกล่าวถูกยกเลิกไปแล้ว คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๑/๒๕๕๙ ข้อ ๑ ย่อมสิ้นผลใช้บังคับไปด้วย กรณีไม่มีเหตุที่ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องพิจารณาวินิจฉัยคดีนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๑

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งจำหน่ายคดี

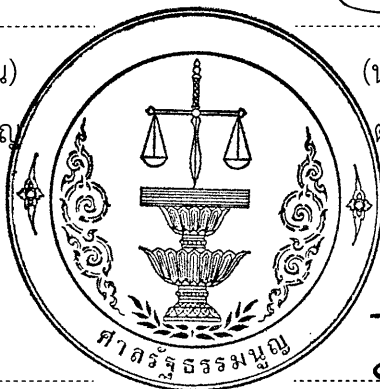
(คำสั่งที่ ๒๐/๒๕๖๕)

(นายทวีเกียรติ มินะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนattel เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ